

ВИСНОВОК

Національного агентства з питань запобігання корупції

до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 59¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» (реєстр. № 3034а від 27.08.2020)

Національне агентство з питань запобігання корупції опрацювало проект Закону України «Про внесення змін до статті 59¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» (реєстр. № 3034а від 27.08.2020) (далі – законопроект) і зазначає таке.

1. Рішенням Конституційного Суду України від 27.10.2020 № 13-р/2020 низку статей Закону України «Про запобігання корупції» визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними).

Зокрема, визнано неконституційною ст. 35 Закону України «Про запобігання корупції», в якій передбачалося, що особливості врегулювання конфлікту інтересів, який виник у діяльності голів, заступників голів обласних та районних рад, міських, сільських, селищних голів, секретарів міських, сільських, селищних рад, депутатів місцевих рад, та правила врегулювання конфлікту інтересів у їх діяльності визначаються законами, які регулюють статус відповідних осіб та засади організації відповідних органів.

Таким чином, на сьогодні в Законі України «Про запобігання корупції» відсутні норми, які передбачають закріплення правил врегулювання конфлікту інтересів у діяльності зазначених осіб у законах, які регулюють статус відповідних осіб та засади організації відповідних органів.

Разом з тим Закон України «Про запобігання корупції» також не містить норм, які визначають особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності вказаних осіб, а загальні норми щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, встановлені у ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції», поширюються на них і нині на загальних підставах. Тому закріплення відсильної норми, яка пропонується законопроектом, позбавлене сенсу.

Отже, прийняття законопроекту в цій редакції до вирішення конституційної кризи, що виникла внаслідок прийняття зазначеного рішення Конституційним Судом України, позбавлено будь-якого сенсу.

Національне агентство звертає увагу на те, що у зв'язку з визнанням неконституційною ст. 35 Закону України «Про запобігання корупції» він не містить норм щодо врегулювання конфлікту інтересів осіб у складі колегіальних органів.

2. Щодо суті положень, які пропонуються законопроектом, зазначаємо таке.

2.1. У переліку суб'єктів – осіб, на яких має поширюватись дія норм Закону України «Про запобігання корупції», відсутні посади голів районних та обласних рад (при цьому в назві законопроекту зазначені лише депутати місцевих рад, сільські, селищні, міські голови).

2.2. За своїм статусом та з урахуванням положень ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції» депутати місцевих рад, міські, селищні, сільські голови, як і народні депутати України, є виборними особами та беруть участь у прийнятті рішень на засіданнях рад колегіально.

Відповідно, законодавцю доцільно було б розглянути можливість забезпечення уніфікованого підходу при встановленні правил та особливостей запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, що виникає у діяльності як місцевих рад, так і Верховної Ради України.

2.3. На практиці можлива ситуація (як правило, це стосується сільських рад з невеликою кількістю депутатів), за якої конфлікт інтересів виникає у більшості депутатів від загального складу ради (та/або спричиняє відсутність кворуму), і неучасть їх у голосуванні унеможливорює прийняття рішення.

Так, для врегулювання зазначених правовідносин при встановленні загального правила щодо неучасті у голосуванні, пропонуємо передбачити таку участь, як виняток у відповідних випадках, за умови самотійного та публічного оголошення особою про конфлікт інтересів на засіданні колегіального органу.

З урахуванням висловлених зауважень і застережень щодо суті законопроекту пропонуємо таку редакцію ст. 59¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

«Стаття 59¹. Конфлікт інтересів

1. Сільський, селищний, міський голова, секретар, депутат сільської, селищної, міської ради, голова, заступник голови, депутат районної, обласної, районної у місті ради публічно повідомляє про конфлікт інтересів, який виник під час участі у засіданні ради, іншого колегіального органу (комісії, комітету, колегії тощо), відповідний колегіальний орган та не бере участі у розгляді, підготовці та прийнятті рішень відповідним колегіальним органом.

2. Якщо неучасть осіб, зазначених у частині першій цієї статті, у прийнятті рішення призведе до втрати правомочності відповідної ради або колегіального органу, особи, у яких наявний конфлікт інтересів, беруть участь у прийнятті радою або колегіальним органом рішення за умови публічного та самотійного повідомлення про конфлікт інтересів під час засідання колегіального органу.

3. Якщо повідомлення про конфлікт інтересів здійснено на засіданні ради, іншого колегіального органу, інформація про таке повідомлення обов'язково заноситься до протоколу засідання ради, колегіального органу.».

Узагальнюючий висновок: законопроект потребує істотного доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень і пропозицій.

Керівник Департаменту
антикорупційної політики

Дмитро КАЛМИКОВ